

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET**

Odsjek za sociologiju

Predmet: *Suvremene metodološke paradigme u sociologiji 2*

Akademski god. 2015./2016.

Studentica: Dora Dežulović

« MJEŠOVITA METODOLOGIJA KAO ISTRAŽIVAČKI TREND «

Metodološki esej

recenzentica: prof. dr. sc. Anči Leburic (Filozofski fakultet u Splitu)

Esej je recenziran 25.05.2016. i postavljen na službenoj web stranici

Filozofskog fakulteta u Splitu

(http://www.ffst.unist.hr/knjiznica/izdavastvo/studentски_radovi_i_istrasivanja)

Aktualni trendovi u svjetskoj metodologiji impliciraju na korištenje tzv. mješovite (integrativne, interaktivne) metodologije.

Mješovita metodologija (*mixed methodology*) je alternativna, inovativna, multi-perspektivna i multidimenzionalna paradigma. Ona odbacuje dihotomiju metodoloških pristupa i objedinjuje kvalitativne i kvantitativne aspekte istraživanja – kombinira ih i integriraju svim fazama istraživačkog procesa: konceptualizaciji, prikupljanju, analizi podataka i u njihovoj interpretaciji.

Termin integracije ne podrazumijeva niti uvjetuje promjenu unutar ta dva metodološka pristupa, već integrirani pristup adekvatnije empirijski prezentira istraživani fenomen.

Korištenje mješovite metodologije podrazumijeva najprije utvrđivanje istraživačkog predmeta, koji može biti analiziran i prezentiran kako na kvantitativan, tako i na kvalitativan način. Osim toga, podrazumijeva i identifikaciju različitih tipova podataka koji će se prikupljati. Adekvatno iskorištavanje prednosti integrativne metodologije i prebacivanje podataka iz numeričkog u kategorijalni aspekt i obratno, zahtijevaju valjane procjene visoko kompetentnih istraživača, tzv. eksperata i to posebno onih metodološke obrazovanosti.

Moguće je o sociološkim metodološkim pristupima raspravljati u terminima *kontinuum metoda*, a ne isključivo u terminima dihotomija, odnosno suprotstavljanja različitih tipologija. Duž predloženog kontinuuma smjestio bi se širok dijapazon metoda. Na jednom kraju bile bi usko povezane i striktno kontrolirane kvantitativne metode, korištene u svrhu testiranja hipoteza, a u vezi s izoliranim varijablama. Na drugom kraju bile bi široko povezane kvalitativne metode u kojima je kontrola uvjeta minimalna, sa znatno otvorenijim pristupima, mogućnostima istraživanja i sl. U sredini, između dva spomenuta ekstrema, smjestili bi se integrativni aspekti i dimenzijemješovitih metodoloških paradigmi (Leburic, 2002.).

Istraživač igra ključnu ulogu u realizaciji istraživanja, te u uspješnom metodološkom pothvatu na terenu i kasnijoj finalizaciji u izvještaju. Osim spomenute kompetencije prebacivanja stvari, problema i odnosa iz kvantitativnog u kvalitativni prikaz i obratno, ključna je sposobnost artikuliranja, analiziranja i kritičkog komentiranja metodološke paradigme, razumijevanja značenja različitih metodoloških pristupa i suvremenih strategija, te prepoznavanja aktualnih tendencija (poteškoća, nedostataka etičnosti, nedosljednosti i dr.) u

suvremenoj metodologiji. Također, od istraživača se očekuje sposobnost tretiranja, koncipiranja i evaluiranja interdisciplinarnih, integrativnih i interaktivnih istraživačkih pristupa u sociološkim projektima.

Zaključno, interakcijom različitih metoda podiže se razina objektivnosti i smanjuje se vjerojatnost pogrešaka. Mješovita metodologija kao istraživački trend koji jača unutar socioloških (sub)disciplina produbljuje kompleksnost istraživanja: ilustrira empirijske etape, uočava kauzalne i otkriva latentne veze, kao i štošta drugo.

Ono što može kompromitirati integraciju paradigmi su epistemološke pozicije i metodološka inkompetencija, jer kompleksnost i multidimenzionalnost mješovitog pristupa zahtjeva visoku razinu osposobljenosti u konstrukciji i primjeni socioloških aspekata i različitosti tipova i vrsta analiza.

Zbog svega navedenoga naznačena metodološka paradigma još uvijek je rijetka u društvenim znanostima, posebice u sociologiji. No, upravo mogućnosti integracije različitih teorijsko-metodoloških pristupa potvrđuju razvojne napore sociološke znanosti i njene istraživačke metodologije, kao i istraživača i istraživačice, čije istraživačke potrebe i preferencije postaju sve razvijenije, zahtjevnije i konkretnije.